

ΡΟΜΗΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Δέκατον ένατον μετρούμενος χρόνον
'στην γην έδρεόμενον των Παρθενώνων.

Έννιακόδα τέσσαρα και χίλια,
πού θα 'βρούν λαοί με πετραχήλια.

Των όρων μας μεταβολή, ενδιαφέρουσα πολύ.

Γράμματα και συνδρομαί—άπ' εύθείας προς έμέ.
Συνδρομή για κάθε χρόνο—ό κ τ ω φ ρ ά γ κ α ε ί ν α ι μ ό ν ο.
Γιά τ ά ξένα όμως μέρη—δ έ κ α φ ρ ά γ κ α κ α ί σ τ ο χ έ ρ ι.

Είς γνώνιν φέρομεν παντός ευμούσου τσελεπή
ότι πωλούμεν όματα «Ρομηού» άνελλιπή
με την άνάλογον τιμήν κ' όποιοσ άπ' έξω θέλει
δέν θα πληρώνη δι' αυτά ταχυδρομειών τέλη.

Εικοστή του Μαΐου κ' ενάτη
κ' οι πατέρες δέν κλείνουνε μάτι.

Όκτακόδα σαράντα κ' όκτώ,
πατατράκα πολέμου φρικτό.

**Ό Φασουλής με τόνον
πρός πλ.θός Μακεδόνων.**

Άνεβασμένος 'στού Διός τούς πανκροχίους στόλους
κ' έκ τούτων μή φοβούμενος τραυιά, συστάει, σκύλους,
θα βγάλω λόγον σήμερα παραπό' έθνικών
πρός τό συλλαλητήριον τό Μακεδονικόν.

Ό Μακεδόνες προσφιλείς,
σας προσφωνεί κ' ό Φασουλής
μετά τών άλλων φίλων,
λόγον προς σας όρείλων.

Ό Μακεδόνες άδελφοί πολυδιασκινισμένοι
κ' έδω κ' εκεί πλανώμενοι και διασκορπισμένοι,
κυττάζομεν τούς πόνους σας,
ακούομεν τούς σπόνους σας,
μά τίποτα δέν έχομεν καλλίτερον να κάμομεν,
παρά με λόγους μοναχά θερμοūs να σας συνδράμομεν.

Ό Μακεδόνες άδελφοί, πού τής ύπομονής σας
ή δύναμει θαυμάζεται,
των έλευθερών ή πατρής για τούς φρικτούς φονετές σας
γοργώς προσημαίεται.

Έσχατως έψηρήσθησαν τά στρατιωτικά
κ' εντός μικρού ψηφίζονται κ' όλίγα ναυτικά.
Μά στρέψετε παρακαλώ τό βλέμμα, φετοφόροι,
πρός τό Δραχμάνι, τό Δαδί, και τό Κηφισοχώρι.

Μεγάλων ταξιαρχιών μάχη δεινή τελείται,
κ' ένας άόρατος έχθρος άσπαρίσως άπειλείται,
κ' έκ τούτων ποδοβολητών ήχολογοούν τά δάση
κ' άκόλουθοι τών Πρεσβείων κυττάζουν έν έκστάσει.

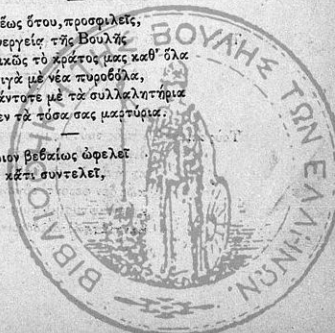
Πρός τί τό στήθος μας σκιρτά;
πρός τί πολέμων κτύποι;
πρός τί τών κάμψων τά σπαρτά
πατούν ίπέπων ήπιοι;

Πρός τί συνεκαλέσαμεν και πάλιν έφεδρείας
έν μέσφ τών καμιάτων;
πρός τί καθυπεβλήθημεν είς νέας άπορίας
κ' είς έλλειψιν χρημάτων;

Γιά ποιοūs ζοδοούνται λεπτά;
για ποιοūs συμβαίνουσι δλ' αυτά;
Είπέτε μου, παρακαλώ,
κ' αν δέν σας έλιψε μακλό
θα καταλάβετε με έμας πως γίνονται και μόνον
για σας τά δύστυχα παιδιά τών πάλοι Μακεδόνων.

Άλλ' έως ότου, προσφιλείς,
τ ή συνεργείε τής Βουλής
έτοιμασθή πραγματικώς τό κράτος μας καθ' όλα
κ' έξοπλισθή σιγά σιγά με νέα πυροβόλια,
θα προσπαθούμεν πάντοτε με τό συλλαλητήρια
να σας άνακουφίζομεν τά τούσα σας μαρτύρια.

Κ' ένα συλλαλητήριον βεβαίως ώφελεί
κ' είς κάτι συντελεί,

καὶ μὴ διαμαρτύρησις ἐντόνωσ γενομένη
ἀνωφελὴς δὲν μένει.

Ἦ δυστυχεῖς, ἐλπίζετε,
κί' ἀνάστασις σαλπίζετε,
κί' ἕνα συλλαγήτηρον μᾶς προσπορίζει φίλους,
καὶ μάλιστ' ἄν γίνεται ἔμπρὸς τοῦ Διὸς τοὺς στύλους.

Ἐλάτε πρὸς ἀράκων Φιλιππικῶν παντοίων
καὶ μὴ ἀκούετε ποσῶς τοὺς λόγους βλακεντίων,
ποῦ σκούζουσι κί' ἐπιθετικῶν πῶς τίποτα δὲν βγαίνει
μὲ λόγους, μὲ ψήφισματ' α, καὶ ῥήτορας ἐν γένει.

Ἄδελφοί μου Μακεδόνες,
τέκνα τοῦ ποτὲ Φιλίππου,
κλαῖτε τῶρα κί' ἀηδόνες
τοῦ Βασιλικῆ μᾶς Κήπου.

Ἄδελφοί μου Μακεδόνες, ποῖος ἔμπορει νά' σιωπῆ
σὺν κυττάξῃ τοὺς σφαγεῖς
νά κυλοῦν κατὰ γῆς
τὸ κεφάλι τοῦ δασκάλου, τὸ κεφάλι τοῦ παππαῖ;

Γιὰ τῶν φίλων Μακεδόνων τὰ κεφάλια τὰ κομμένα,
ποῖος φωνάζουσι ὠϊμένα,
ποῖος Ρωμῆς δὲν θά' ζυγνήσῃ μὲ καπνοὺς εἰς τὸ κεφάλι
κί' ἕνα λόγος δὲν θά' βγάλῃ
μὲτ' αἰσθημάτων πολλοῦ
κἂν τοὺς Στύλους κἂν ἄλλοι;

Ποῖος τῆς γῆς τῆς ἐλευθέρας
τὴν φωνὴν δὲν θά' σηκώσῃ,
καὶ δι' ἅλης τῆς ἡμέρας
μὲ νερά δὲν θά' φουσκώσῃ;

Μακεδόνες, σηκωθῆτε,
ἴσῃς Κολώναις νά' βρεθῆτε
γιὰ νά' παρηγορηθῆτε.

Γιὰ χατῆρ' σκι ἀρρίζω,
κί' ἀπὸ τούτῃ τὴν κολῶνα
τοὺς Βουλγάρους ζαναβρίζω
νῦν, φεῖ καὶ ἴσὸν αἰῶνα.

Καὶ μὲ δύνανται φωνῆς
τοὺς ἀποκαλῶ φονεῖς,
τοὺς ἀποκαλῶ Βουλγάρους,
τοὺς ἀποκαλῶ βαρβάρους.

Τοὺς ἀποκαλῶ πρὸς τοὺτοὺς φαῦλους δυνκμιτιστάς,
δολοφόνους, ἐμπρηστάς,
βδελυροὺς ἐδικαστάς,
ἀρκουδαῖρονδες, ληστὰς.

Τοὺς ἀποκαλῶ πρὸς τοὺτοὺς μικροὺς ἐπιδρομεῖς
δίχως αἰσθημα τιμῆς,
κί' ἡ διπλωματία βλέπει
πῶς δὲν φέρουσι εὐγενῶς,
κί' ἕνα φτύσιμο τοὺς πρέπει
καὶ πατῆρας γαϊδουρινῶς.

Κί' ἂν αὐτὰ ποῦ λέγω τῶρα δὲν σᾶς φαίνονται πολλὰ
πέστε τοὺς ἑσῆς τὰ ῥέστα, ποῦ τοὺς ζήρετε καλὰ.

(Εἶπε ταῦτα, κί' ἐκ τοῦ στύλου κατεβαίνει κουρασμένος,
καὶ τὰ μάλα διαψαμένους
πίνει κάμποσο νερό,
καὶ μὲ πάθος φλογερό
ἀνεβαίνει σ' ἄλλον στύλον,
κί' ἀπὸ τούτου ἐκφωνεῖ
λόγον δευτέρον στωμύλον,
ποῦ τὸ πλῆθος συγκινεῖ.)

Δεύτερος Βουλγαρικός,
σφῆδρα πατριωτικός.

Φ, — Μακεδόνες, σηκωθῆτε,
ἴσῃς Κολώναις νά' βρεθῆτε
γιὰ νά' παρηγορηθῆτε.

Ἄς γεννοῦν ἀγρίους τρόμους,
κί' ἄς λυσσοῦν βαρβάρων σμῆνη
μὲ μαχαίρας ἀμφοιστόμους,
μὲ γιὰ μᾶς ἡ γλῶσσ' ἄς μείνῃ
μόνη μάχαρ' αὐτῶν καὶ ζήρος, μόνον ἔπλον εὐγενῶς,
νά τάκουῃ καὶ νά' τρέμῃ κάθε παλληκαφερενῶς.

Δι' αὐτῆς καὶ τῶρα πάλιν ἄς διαμαρτυρηθῶμεν
καὶ μ' αὐτὴν ἐκδικηθῶμεν
ἀτιμωσίαι, ἀρπαγῆς,
καὶ δρῶσεις καὶ σφαγῆς.

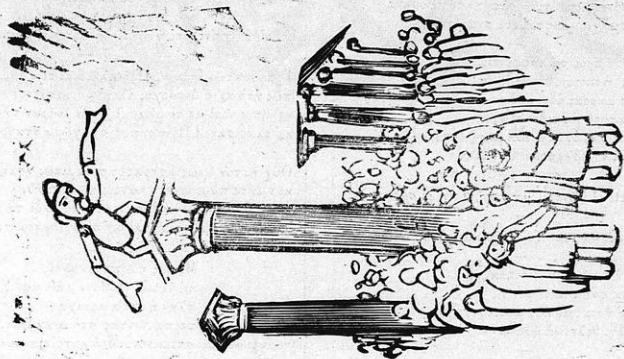
Δι' αὐτῆς ἐκδικηθῶμεν ἀπὸ τὰς κλεινὰς Ἀθήνας
τὰ μαρτύρια μαρτύρων,
προσβολὰς δισκοποτήρων,
καὶ τοσαύτας κατασχῶνας.

Δι' αὐτῆς ἐκδικηθῶμεν τοὺς βαρβάρους, καὶ κατόπι
τὴν ἀνίσθητον Εὐρώπην,
ποῦ μὲ δόλους παμπονήρους τὴν ἀνήξερ' μᾶς κάνει,
καὶ δὲν ἔστρεψε νά' δῆ
μῆτε πέρα ἴσὸ Δραχμᾶνι,
μῆτε πέρα ἴσὸ Δραδί.

ἴσὸ μ' ἀπὸ τοῦτοῦ ποῦ γαλιζεῖ, ἴσὸ τοῦφεκί ποῦ βροντᾶ,
ἴσὸν κοκκίλων τοὺς τριγμούς
καὶ ἴσὸν τοὺτοὺς στενωμοὺς
μόν' ἡ γλῶσσ' ἄς ἀπαντᾶ,
μῆ μὲ διαμαρτυρία κί' ἕνα ψήφισμα κοινόν,
γεγραμμένον ἐπὶ πέτρας τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν.

Ναί, πτωχοί μου Μακεδόνες, ποῦ μὲ πόνους περισσοὺς
καταφεύγετε ἴσὸν κί' ἀπὸ τῆς μητρὸς σᾶς τῆς γλῶσσος,
ἡ μὲν σκλέβα νά' σφαλάξῃ ἴσὸν σὲ μνηματὰ πατέρων
καὶ νά' κλαίῃ καὶ νά' κλαίῃ,
κί' ἡ πατρίς τῶν ἐλευθέρων
νά' τῆς λέρ, νά' τῆς λέρ.

Προσέθετε μ' ἑμᾶς καὶ σεις
τοὺς ῥήτορας ν' ἀκούσετε,

καί τοὺς Βουλγάρους τοὺς θρασεῖς
πατόκορφα νὰ λούσετε.

Κι' ἂν ἡ περίπυστος ἡ γῆ,
ποῦ σφραγιάζ'ετ' ἐν σιγῇ,
γίνῃ βορὰ τῶν μέρτηδων τῆς ράτσας τῆς ἀγρίας,
ποῦ μ' αἵματτα μεθάνε,
πόλι, ἴδική μας θάναι
κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς παλῆρας καὶ νέας ἱστορίας.

Κλαίτε, γιὰτὶ σὰς ἐκείψαν τὸ δόλιο σὰς καλύβι,
κλαίτε, γιὰτὶ σὰς ἔχυσαν ζεματιστὸ μολύβι,
κλαίτε, γιὰτὶ δὲν ἄφησαν ὅτῃς Ἐκκλησιαίς καντύλιε,
κι' ἂν χύνῃ κάθε Μακεδῶν
τὰ δακρυὰ του κρουνηδῶν,
ἐμεῖς ἀπὸ συμπάθειαν τοῦ δίνομε μαντύλια.

Βλέπετε τόσους σὰς κερπούς, βλέπετε τόσους πλούτους
νὰ τοὺς τραγοῦν τὰ τέραττα φυλῆς τρισκατάρτου,
διὸ τὰ στηλιτεύομεν ἀπὸ τοὺς Στύλους τούτους,
ὅπου θαρρῶ πῶς ἔγιναν ἐπὶ τοῦ Πειραιστράτου.

Ἐστὺς Στύλους τούτους, βρέ παιδιὰ,
κάθε πανέλληνη βραδῶν
πολλαῖς φοραῖς παρέβηλα μόνος καὶ μετὰ φίλων
τὴν δόξαν τὴν Ἑλληνικὴν πρὸς τὸν πεσμένον στύλον.

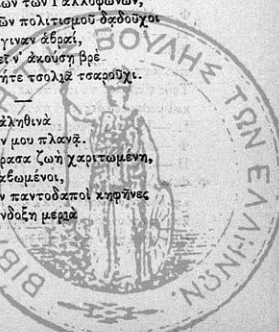
Ἐστὸ μέρος τοῦτο με πολλοὺς καὶ με τὸν Περικλέτο
τὰ λέγαμε συγχρότῳτα κι' ἐτρόγαμε κουρέτο,

καὶ τρίγωνα τῆς ἐποχῆς
κι' ἀρχαίους ἐργολάβους,
καὶ κουβεντάζ'αμ' εὐτυχεῖς
γιὰ σὰς τοὺς καφσοκλαβούς.

Ποῖος κειρὸς ἀληθινὰ
τὴν φαντασίαν μου πλανᾷ.
Ὡσα δὲν ἐσχεδιάζαν καὶ περὶ Κρήτης τότε
καμπόσοι πατριῶται,
καὶ τώρα κἀτὶ Κρητικὸς ἀκούω τῶν ἐν τέλει
νὰ τάχουν μετ' τὸν Πρίγκηπα, γιὰτὶ θεσμοὺς δὲν θέλει,
καὶ δὲν τοὺς ὑποδέχεται μέσα ὅσ' Ἀνάκτορά του
σὺν τοὺς γνωστοὺς Μομορανοῦ
μὲ μιλ πικροντῶν, μὲ μιλ μεροῖ,
καὶ με μὲν τὸν Γαλάτῳ.

Ποῖα τρώντι πρόδος ἀπὸ τῶν τότε χρόνιων
μέχρις αὐτῆς τῆς ἐποχῆς ἡμῶν τῶν Γαλλοφῶνων,
ποῦ λαμπαδεύουν φῶς θεσμῶν πολιτισμοῦ ἀποδοχῆς
κι' αἱ φύσεις ἔγιναν ἀβραῖ,
καὶ δὲν ἔμπορεῖ ν' ἀκούσῃ βρε
μῆτε σκαρπίνι τοῦ χοροῦ, μῆτε τσολιᾶ τσοκαρῆ.

Ποῖος κειρὸς ἀληθινὰ
τὴν φαντασίαν μου πλανᾷ.
Ἐστὺς Στύλους τούτους πέρασα ζωὴ χωριτωμένη,
ραγιάδες σκληρωμένοι,
κι' ἐσκέπτοντο τὸν Ἀθῆνων παντοδαπὸι κληρίτες
σ' αὐτὴ τὴν ἐνδοξὴν μερὰ

τὰ φρέσα σας καὶ τάντερά
πῶς θὰ γενοῦν ἡμίψηλα καὶ ροιγιώτατα φίναις.

Τι καργιλές γραβάσιος, τί νόκτες νοχελείς,
ὅμως ἐλπιδὰς νάχετε καὶ σήμερον ἀμαχίαις,
ἐφ' ὅσον, Μακεδόνες μου, σ' ἴσῃν στήν τῆς Βουλῆς
κ' ἓνα μικρὸν τεμάχιον κυττάζετε σημάκις.

Ἦτε πρὸς τὰ κροφνεῖα
κ' ἡ πατρὶς Μακεδονίᾳ
μὲ μακρὰς ὀδύνης ἐπι
κακῶρ' ἐπιδουρεῖς,
καὶ μὲς βλέπει καὶ μὲς βλέπει,
καὶ τὴν βλέπομε κ' ἑμεῖς.

Πλὴν χαρῆτε σεῖς οἱ ζῶντες, μὰ χαρῆτε κ' οἱ σφαγιέντες.

(Ζήτω τῆς Μακεδονίας σκοῦζον τρεῖς ἀπαλλαγέντες.)

Φ. — Μὴ κανέναν σας διατάξῃ,
νέα φράσις καὶ τροπή,
κ' ἡ πατρὶς ποῦ μὲς κυττάζει
καὶ θέλει νὰ μὲς πῆ.

Ἐλα, σκλάβά κυροφόρα,
κ' ὅ, τι θέλεις μ' πρὸς μεκ' πέ το...
ἄχ! πῶς ἤθελα καὶ τώρα
νᾶ-τρογα παλῆθ' κουρέτω.

(Ζήτω τῆς Μακεδονίας
σκοῦζει κ' ἓνας Πανσκανίαις.)

Φ. — Ζήτω, φίλοι Μακεδόνες, καὶ στιγμήν δὲν ἀπυθῶ
νὰ φωνάξω κ' ἀπ' ἐδῶ
πρὸς δολιῶν Εὐρωπαϊοῦς,
τὰ μαχαλὰ τῶν νὰ γανῶν,
καὶ ληστὰς ἀποτροπαιοῦς
διαικῶς νὰ κεραυνῶν.

Κ' ἂν μ' ἐκεῖνα ποῦ τοὺς εἶπα δὲν ἀλλάξουν πολιτεῖαν
οἱ τοῦ Κρούμου λυμεῶνες,
τότε σὰς καλῶ νᾶλθῆτε 'στοῦ Θησεῖου τὴν πλατεῖαν,
'στῆς τριάντα δρῶ Κολώναις.

Φασούλης καὶ Περικλῆτος, ὁ καθένας νέτος σκέτος.

Π. — Εἰς τὸ συλλαλητήριον ἐπήγες, παρλαπίπα;
Φ. — Μὰ πῶς εὐχαριστήθηκα ποῦ τοὺς τὰ ζανκαίπα.

Π. — Σὲ ποιοῦς, μωρέ;

Φ. — Καὶ μ' ἐρωτᾷς; σ' αὐτοὺς τοὺς λυμεῶνας,
ποῦ κατασφαζοῦν λυσοῶδως ἀόπλους Μακεδόνας.
Τοὺς εἶπαμε, τοὺς εἶπαμε, 'στὸ κρέας τοὺς ἄγακάναμε,
καὶ μασκαράδες τῶν σκυλῶν καὶ πάλι τοὺς ἐκάναμε.

Π. — Κ' ἐγὼ τοὺς ἐσκυλόθρησα, τοὺς ἔφαγα τὸ μάτι.

Φ. — Μὰ πῶς εὐχαριστήθηκα, ξεθῶμανα κομμάτι.

Π. — Μὰ δὲν μοῦ λές τί γίνονται κ' ἐκεῖνα τὰ γυμνάσια;

Φ. — Μ' ἐπιτυχίαν ἄρχισαν καὶ τέλεωσαν θυμιάσια,
καὶ θεατὰ πᾶρεστησαν καὶ τόσα γυναικόπαιδα,
καὶ γράφουν ἀντακρίματα μὲς' ἀπὸ τὰ στρατόπεδα
πῶς στρατιῶν πρὸς πόλεμον δὲν εἶδαν ὡς αὐτῶν

μὲ τὸσον εὐστραφίαν,
κ' ὁ Βασιλεὺς ἐξέτασε Σχολεῖον καθήτην
εἰς τὴν Γεωγραφίαν.

Γράφουν παρὼν ὁ Βασιλεὺς πῶς ἦτο 'στὸν ἀγῶνα,
κ' ἐρώτησε καὶ μερικὸς
τοῦ Δραχμανίου χωρικοῦ
ἂν εἶδαν χάιν' 'στὸ χωρὶ τὸν ῥετεινὸ χαιμῶνα.

Γράφουν τῶν Ἴππων, Περικλῆ, καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸ μένος,
πῶς ἦτο κ' ὁ Διάδοχος ὀλίγον διψασμένος
κ' ἦψε νερό μὲ τὸ φλασκί 'στὴν λαύραν τὴν φρικώδη,
κ' ἐκάθισαν οἱ Πριγιγκτες 'στὸ χῶμα σταυροπόδι.

Οὐχ ἦττον ὅμως ὁ στρατὸς πολεμικῶς ἠσκήθη
καὶ μῆτε παρεδχετο κανεὶ πῶς ἐνικήθη,
καὶ μάλιστα συνεκουσθήσαν πρὸς τὸ Δεξιὸν τὰ κέρατα
θαρρῶ πῶς κλητύχασαν κ' οἱ Βούλγαροι τὰ τέρατα.

Μάχης τύμπανον ἦγει
κ' ἔλοι σπεύδουν μὲν μάνι,
πλὴν ἡ Δόξα μοναχῆ
περπατώντας 'στὸ Δραχμάνι,
τραγουδεῖ καὶ στεφανώνει δρῶ κατ' ἰσχυρὰ μοναχά,
ποῦ βραρεῖς καρῶτσας ῥόδες τᾶχαν κίψει τὰ φτωγά.

Π. — Τί τὰ θέλεις, Φασούλη...
δὲν μ' ἀρέσουν πολὺ
μῆτε τᾶσφικρα πυρά,
γιατὶ θέλουμε παρᾶ.

Φ. — Ὅταν κ' σὺ, βρε Περικλῆ, μὰ κ' ἄλλοι συμπολιταὶ
κυττάζετε πῶς ἀσπίδας κλημῖδ δὲν τελεῖται,
φωναίζετε πῶς οἱ στρατοὶ καθέλου δὲν ἀσκούνται
κ' οἱ στρατηγοὶ τῶν κρεββατιῶν ἀργῶς γυροσκοῦνται.
'Ἄλλ' ὅταν εἰς γυμνάσια τοὺς βλέπῃς ζῆλευτὰ
τότε φωναίζεις ἀδικα πῶς πᾶνε τὰ λεφτά.

Γιατὶ, μωρέ, χωρὶς αἰδῶ
φωναίζεις κ' ὅταν εἶν' ἐδῶ,
κ' ὅπταν καταυλίζονται σ' ἐκεῖνο τὸ Δραχμάνι;
μὲ σὰς τὰ στραβοκέφαλα κανεῖς τὸν νοῦ του χάινι,
γίνεταί τὸ κεφάλι του σὰν τοῦ Κατσίκα χάινι,
δὲν ζέρει πῶς νὰ φέρεται καὶ χαρτοσὰ δὲν πᾶνε.

Ἄμως ἐγὼ, κ' ἂν παντελῶς στρατηγικῶν δὲν ξέρω,
τὰ τοῦ στρατοῦ γυμνάσια περιχαρῶς ἐξείρω,
καὶ φερόμακ πρὸς τὸ Δεξιὸν καὶ τὸ Κρητισσοχάρι,
ποῦ παραστέλουν Βασιλεῖς
καὶ πηλαλοῦν Ἐπιτελεῖς,
κ' ὁ Γκιλδ κ' ὁ μπετῆς ὁ Ναχριν καὶ ζένοι δορυφόροι.

Μὰ φτῶν μὲς 'στὴ μούρη
κάθε σαχλὸ μωμουρῆ,
καὶ σὲνα πρῶτα πρῶτα,
τὸν μᾶλλον κεγητότα,
ποῦ ζαπλωμένοι πάντοτε 'στὸ Σύνταγμα ἀπὸ κάτω
θέλεις ἀκέρηθ τὸ ψομί καὶ τὸ σκυλὶ χορτάτο.

Π. — Ὅρσε λοιπὸν τρεῖς ματσουκίαις χωρὶς νὰ πλησιάσῃς
καὶ σὺρε τώρα τοῦ στρατοῦ νὰ δῆς τὰς παρελάσεις.